

ODPIS

Sygn. akt VIII U 3906/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSR del. do SO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 13 sierpnia 2015 r. w Poznaniu

odwołania **L. H.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 20 czerwca 2014r., znak: (...)

w sprawie **L. H.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury przy wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych od dnia 12 maja 2014r.,**
- 2. Zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 czerwca 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43ze zm.; dalej: rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r), po rozpoznaniu wniosku złożonego w dniu 19 maja 2014 r., odmówił L. H. prawa do emerytury.

Uzasadniając wskazał, iż ubezpieczony udowodnił okres ubezpieczenia wynoszący 28 lat, o miesiący i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Nadto organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach 14 lat, 8 miesięcy i 18 dni z tytułu zatrudnienia od 25 listopada 1983 r. do 31 grudnia 1998 r. z wyłączeniem okresów nieskładkowych. Natomiast do okresów pracy w szczególnych warunkach organ rentowy nie uwzględnił zatrudnienia od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. na stanowisku kierowcy, gdyż z przedłożonych dokumentów nie wynika, że L. H. był kierowcą samochodu o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 3 lipca 2014 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **L. H.** złożył odwołanie od powyższej decyzji.

W uzasadnieniu odwołujący podał, iż w okresie od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o masie całkowitej powyżej 3,5 tony, co spełnia wymogi z działu VIII pkt 2 wykazu A stanowiące załącznik do rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Odwołujący wskazał także, iż powyższą okoliczność mogą potwierdzić zeznania świadków: K. G. i B. Ł.. /vide odwołanie k. 2 akt/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania. /vide odpowiedź na odwołanie k. 3-4 akt/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. H. urodził się dnia (...) Nie jest członkiem OFE.

Odwołujący legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym na dzień 31 grudnia 1998 r. 27 lat + 7 m-cy + 19 dni okresów składkowych oraz 0 lat + 4 m-ce + 24 dni okresów nieskładkowych, co łącznie stanowi 28 lat + 0 m-cy + 13 dni.

bezsporne

Pozwem z dnia 10 marca 2014 r. odwołujący wniósł o sprostowanie świadectwa pracy wydanego w dniu 7 kwietnia 1983 r. przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. w P., który jest następcą prawnym Przedsiębiorstwa (...) w P., przez zamieszczenie w nim informacji, że w okresie od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. świadczył pracę jako kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony.

Postanowieniem z dnia 14 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Pile zawiesił postępowanie na zgodny wniosek stron, a postanowieniem z dnia 1 czerwca 2015 r. umorzył postępowanie wobec nie zgłoszenia przez strony wniosku o podjęcie zawieszzonego postępowania.

dowód: akta IV P 76/14 Sądu Rejonowego w Pile

Dnia 19 maja 2014 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie emerytury przy wieku obniżonym z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Do wniosku tego odwołujący załączył:

- świadectwo pracy z dnia 7 kwietnia 1983 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...) w P. – Ekspozytura P., w którym wskazano, iż był zatrudniony od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. na stanowisku kierowcy,
- prawo jazdy, w którym wskazano, iż odwołujący posiada uprawnienia na kategorię A, B, C i E,
- umowę o pracę z dnia 6 listopada 1975 r., na podstawie której odwołujący został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. i powierzono mu obowiązki kierowcy samochodowego.

Decyzją z dnia 20 czerwca 2014 r. organ rentowy odmówił odwołującemu przyznania prawa do emerytury, ze względu na brak wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

dowód: dokumenty w aktach emerytalnych i rentowych odwołującego

W okresie od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Powierzono mu obowiązki kierowcy samochodowego.

Podejmując zatrudnienie w w/w przedsiębiorstwie odwołujący posiadał już prawo jazdy uprawniające do zawodowego prowadzenia wszelkich pojazdów, pociągów drogowych oraz motocykli z wyjątkiem autobusów z przyczepą osobową od dnia 23 czerwca 1975 r.

W dniu 4 listopada 1975 r. odwołującemu przekazano wyciąg z instrukcji o postępowaniu przy wypadkach samochodowych.

W Przedsiębiorstwie (...) w P. odwołujący jeździł wyłącznie samochodem marki S. 29, a także S. (...). Były to samochody ciężarowe powyżej 3,5 tony i różniły się tylko silnikiem. Odwołujący przewoził tymi samochodami pracowników oraz przepusty, szczudła, słupy, studzienki kablowe, rury metalowe, a więc wszelkie materiały budowlane potrzebne do budowy kanalizacji i lin napowietrznych. W kabinie mieściło się 8 pracowników. Gdy przewoził słupy, do samochodu była doczepiana specjalna przyczepa na dwóch kołach, tak aby słupy się zmieściły. W przypadku awarii samochodu odwołujący zostawiał swój samochód w warsztacie, a otrzymywał drugi taki sam samochód.

Po wykonaniu pracy, odwołujący codziennie przedstawiał kartę drogową kierownikowi działu wykonawstwa, J. M., w zakładzie telekomunikacji w P., które dzierżawiło samochody z Przedsiębiorstwa (...) w P.. Potwierdzał on swoim podpisem wykonaną pracę.

dowód: akta osobowe odwołującego w aktach IV P 76/14 Sadu Rejonowego w Pile (k. 56); akta osobowe świadków B. Ł. i K. G. (k. 24); zeznania świadków: K. G. (k. 29v), B. Ł. (k. 29v), J. M. (k. 31); zeznania odwołującego (k. 31)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zabrane w aktach organu rentowego oraz aktach sprawy albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Autentyczność i wiarygodność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu zatem na dokumentach tych oparto ustalenia faktyczne.

W szczególności Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dotyczące zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

Sąd uznał za spójne i konsekwentne **zeznania świadków** K. G., B. Ł. i J. M.. Świadczyli potwierdzili fakt pracy odwołującego jako kierowcy samochodu ciężarowego o masie powyżej 3,5 tony – S. (...) i 28, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r., z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Świadek J. M. potwierdził, że odwołujący w w/w okresie przedstawił mu karty drogowe, które osobiście podpisywał. Stanowiły one potwierdzenie wykonanej przez odwołującego pracy. Nadto świadek K. G. wskazał, iż w przypadku awarii odwołujący otrzymywał drugi tak sam samochód, tj. o masie powyżej 3,5 tony. Natomiast świadek B. Ł. zapamiętał, iż odwołujący woził go na budowy, a po odejściu L. H. z przedsiębiorstwa dostał jego samochód. Świadczyli wskazali także, iż odwołujący w tym czasie nie miał dłuższych przerw w pracy oraz obowiązki kierowcy wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał **zeznania odwołującego**, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanych świadków. W sposób przekonywujący i rzeczowy odwołujący wyjaśnił na czym polegała jego praca jako kierowcy samochodu ciężarowego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, emerytura przy obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonym, którzy łącznie spełnią poniższe wymogi:

- mężczyzna osiągnie wiek lat 60,
- w dniu wejścia w życie ustawy, czyli na dzień 1.01.1999 r. posiada:

- a) okres składkowy i nieskładkowy w ilości co najmniej 25 lat,
 - b) z czego co najmniej przez 15 lat wykonywał pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a jeżeli przystąpił – złożył wniosek o przekazanie zgromadzonych środków na rachunku za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Kwestią sporną było to, czy odwołujący może domagać się przyznania emerytury i z to z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Bezsporne w niniejszej sprawie było to, iż:

1. odwołujący w dniu 12 maja 2014 r. ukończył 60 lat,
2. na dzień 1.01.1999 posiada 25 lat stażu ubezpieczeniowego,
3. nie przystąpił do OFE.

Sporne natomiast w sprawie było to, czy odwołujący legitymuje się 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych – organ rentowy nie uznał bowiem okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Natomiast poza sporem pozostawało to, iż odwołujący udowodnił 14 lat, 8 miesięcy i 18 dni pracy w szczególnych warunkach z tytułu zatrudnienia od 25 listopada 1983 r. do 31 grudnia 1998 r. z wyłączeniem okresów nieskładkowych.

Zatrudnienie w szczególnych warunkach czy w szczególnym charakterze interpretuje się tak, jak to było wymagane w przepisach dotychczasowych do nabycia emerytury w obniżonym wieku. Przepisami dotychczasowymi w rozumieniu art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalno-rentowej jest rozporządzenie z dnia 07.02.1983 r. wraz z załącznikiem.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. okresami pracy, uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r. – rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, zwanych dalej "wykazami".

Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r., okresy pracy w szczególnych warunkach, na podstawie posiadanej dokumentacji, stwierdza zakład pracy w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy.

Judykatura pozwala jednak na dowodzenie, że praca była wykonywana w szczególnych warunkach, także środkami dowodowymi innymi, niż wskazane w § 2 ust. 2 rozporządzenia.

Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r. III UZP 5/85, LEX nr 14635 w postępowaniu przed okręgowymi zakładami pracy i ubezpieczeń społecznych w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia z zakładu pracy z powodu likwidacji zakładu pracy lub zniszczenia dokumentów dotyczących takiego zatrudnienia. Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków nie jest dopuszczalne w postępowaniu przed organem rentowym (teza powołanej uchwały SN). Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 27 maja 1985 r., Sąd jest uprawniony do przeprowadzenia dowodu ze świadków na okoliczność takiego zatrudnienia – jeżeli okaże się, że jest to konieczne dla wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności sprawy. Dowód z zeznań świadków podlega ocenie Sądu na tle okoliczności sprawy i treści zebranego materiału dowodowego. Nie można bowiem – podkreśla SN – przypisać ustawodawcy zamiaru, ażeby tak istotne kwestie, mające wpływ na ustalenie prawa do świadczeń

emerytalno – rentowych, powierzył tylko zakładom pracy, skoro jest notoryjnie znane, że zakłady pracy często nie posiadają dokumentacji z uwagi na upływ czasu, reorganizację lub zniszczenie z innych przyczyn. Prowadziły to w wielu przypadkach do przyznania pracownikom, którzy byli zatrudnieni w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, zaniżonych świadczeń, a nawet pozbawienia świadczeń. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84, LEX nr 14630 oraz w uchwale z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84, LEX nr 14625: „okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy.” Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07; z 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07; z 4 października 2007 r., I UK 111/07; z 19 września 2007 r., III UK 38/07; z 14 września 2007 r., III UK 27/07).

Na podstawie zgromadzonych dokumentów, w szczególności akt osobowych odwołującego oraz na podstawie zeznań świadków i odwołującego Sąd ustalił, że odwołujący pracując na stanowisku kierowcy w okresie – nieprzerwanie – od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych określoną w Dziale VIII W transporcie i łączności, pod poz. 2 prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów, wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 07.02.1983 r.

Powyższe oznacza zatem to, iż odwołujący spełnił trzeci z warunków przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, czyli 15 lat pracy w warunkach szczególnych, uwzględniając okresy:

- od 4 listopada 1975 r. do 16 marca 1983 r. (7 lat, 4 miesiące, 12 dni),
- od 25 listopada 1983 r. do 31 grudnia 1998 r. (14 lat, 8 miesięcy, 18 dni) – z wyłączeniem okresów nieskładkowych,

łącznie – 22 lata, 1 miesiąc, 0 dni.

Przy ustaleniu, że odwołujący wykazał 15 lat pracy w warunkach szczególnych orzeczono jak wyroku na podstawie w/w przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przyznano mu prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 12 maja 2014 r., tj. od dnia ukończenia 60 roku życia – punkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.) – punkt 2 sentencji wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki